

AGROFORESTRY NETWERK
GELDERLAND

Informatiebladen voederbomen

Agroforestry maakt een groene en rendabele landbouw-economie mogelijk. Het Agroforestry Network Gelderland ondersteunt agrarische ondernemers bij de toepassing van agroforestry op hun bedrijf. Om inzicht te krijgen in de toe te passen landschapselementen binnen agroforestry zijn een reeks van praktische informatiebladen ontwikkeld.

Voederheg

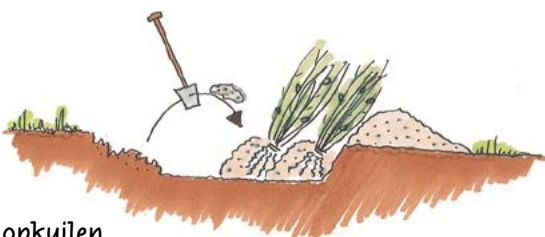
Een voederheg is een vrij liggend, lijnvormig landschapselement met een strak en recht uiterlijk. Soorten als meidoorn, veldesdoorn, (haag)beuk, kornoelje, hazelaar en roos worden vaak toegepast in heggen. Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelscheiding. De doornige heg had daarnaast een belangrijke veekerende functie. Heggen zijn nog altijd functioneel als windscherm en als veekering. Daarnaast houden ze de grond vast, dragen ze bij aan een goede waterhuishouding, slaan ze koolstof op en verhogen zij het dierenwelzijn. Ook wilde fauna heeft profijt van de aanwezigheid van een heg, als schuil- of broedplaats.

Voederheggen worden langs koeienpaden, om boomgaarden en weilanden geplant. Bladeren bevatten eiwitten, mineralen, sporenelementen en soms ook secundaire plantstoffen waar dieren naar behoefte gebruik van kunnen maken, als aanvulling op het reguliere voer. Voor een robuuste heg is er een ANLb vergoeding aan te vragen.

Algemene aanplantinstructie

- 1 Het aanplanten kan plaatsvinden wanneer de bladeren van de bomen zijn, mits het niet vriest.
- 2 Voor de aanplant van een heg wordt vaak gekozen voor 2-jarig bosplantsoen met de maat 60-80 cm hoogte.
- 3 De te beplanten strook dient te worden los gemaakt, dit kan door frezen.

opkuilen

- 4 Let op dat je niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl je het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
- 5 Indien je niet direct alle struiken kunt aanplanten, dan kun je ervoor kiezen de struiken tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de struiken met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

Specifieke aanplantinstructie

1 Voor de aanplant van een voederheg kun je kiezen voor het graven van een plantsleuf in plaats van het frezen van een oppervlakte.

2 Bij een voederheg plant je 1 plantje met 4 stuks per strekkende meter aan. Dit is voldoende om een dichte heg te ontwikkelen. Wanneer je deze vlecht, ontstaat er een veekerende functie.

3 Plaats een laag veekerend raster om de voederheg heen, zodat er geen overbegrazing aan de gevoelige stamvoet kan plaatsvinden.

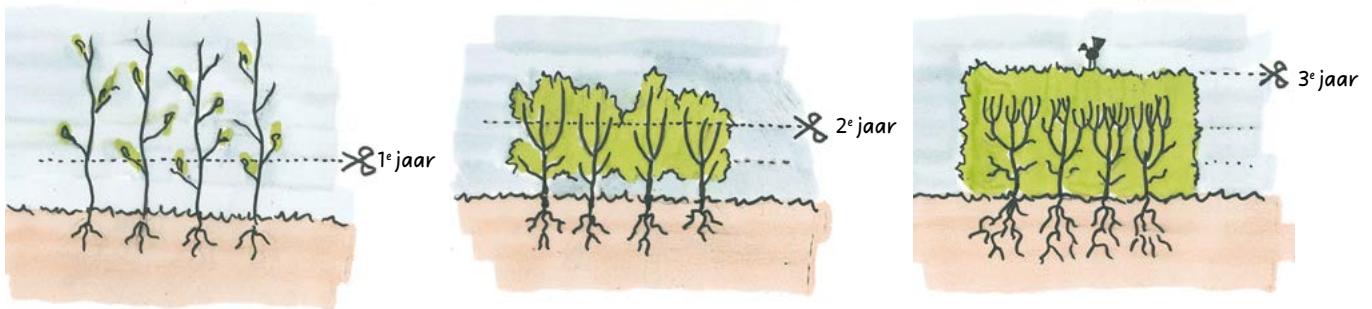
4 Zorg dat de heg de eerste jaren goed kan aanslaan, voordat het vee erbij mag komen.

Beheerinstructies

Een voederheg wordt in principe 'gesnoeid' door het vee. In de eerste jaren is het echter wel belangrijk om de heg in vorm te krijgen door deze zelf te onderhouden en het vee nog even weg te laten.

Heggen worden over het algemeen 1x per 2 jaar tot 2x per jaar gesnoeid. Bij een meidoornheg is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, 21 juni. Dit maakt vooral het knippen van een meidoornheg aangenaam, omdat de doorns dan nog niet hard en houtig zijn. De tweede snoeibeurt kan voor de winter plaatsvinden. Na de snoei bedraagt de minimale hoogte 0,8 meter en de minimale breedte 0,6 meter.

Knip de heg in de zomer niet op een zonnige dag, om verbranding tegen te gaan. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.

Snoeien knip- en scheerheg

Meer weten?

[Agroforestry Network
Gelderland](#)

[Kennisbank
Stichting Landschapsbeheer
Gelderland](#)

Dit informatieblad is geproduceerd in opdracht van:

Agroforestry Network Gelderland

Tekst en illustraties door: Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Auteur: Bo Koning (Stichting Landschapsbeheer Gelderland)

Vormgeving: Evelien Nijenhuis

Eindredactie: Dyon Temming (Agroforestry Network Gelderland)

Mogelijk gemaakt door:

 provincie
Gelderland

